

- ⁵ Адміністративне право України [підручник] / За заг. ред. Битяка Ю. П. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – С. 73-75.
- ⁶ Ярошенко І. С. Державно-правові засади соціального захисту // Науковий потенціал світу 2004 – Дніпропетровськ, 2004. – Т. 49. – С. 24-26.
- ⁷ Конституція України / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К.: Парлам. вид., 2007. – 64 с. – С. 49.
- ⁸ Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні: Закон України від 21 березня 1991 року № 876-12 // Законодавство України про соціальний захист населення: Збірник / Упроряд. О. М. Роїна. – К.: КНТ, 2008. – 558 с. – С. 205.
- ⁹ Положення про Міністерство охорони здоров'я України: Постанова Кабінету Міністрів України від 2 листопада 2006 року № 1542 // Законодавство України про охорону здоров'я: Збірник / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К.: Парламентське вид., 2007. – 215 с. – С. 108.
- ¹⁰ Виконавча влада і адміністративне право / За заг. ред. Авер'янова В. Б. – К.: Ін Юре, 2002. – С. 31.
- ¹¹ Теоретичні та практичні проблеми правового забезпечення соціально-економічного та політичного розвитку суспільства держави: [монографія] / Опришко В. Ф., Шульженко Ф. П., Гайдулін О. О.– К.: КНЕУ, 2006. – С. 325.
- ¹² Цветков В. В. Державне управління: основні фактори ефективності (політико-правовий аспект) / Цветков В. В. – Х.: Видавництво «Право», 1996. – С. 17, 205-217.

Резюме

У статті здійснено теоретичне дослідження кола суб'єктів адміністративно-правового регулювання соціального захисту інвалідів та запропонована їх класифікація. Автором проаналізовано та з'ясовано структуру державних органів у сфері соціального захисту інвалідів, їх місце та роль у здійсненні державної політики щодо інвалідів.

Ключові слова: соціальний захист інвалідів, суб'єкти соціального захисту інвалідів, вищий орган виконавчої влади, центральні органи виконавчої влади, місцеві органи виконавчої влади.

Резюме

В статье произведено теоретическое исследование круга субъектов административно-правового регулирования социальной защиты инвалидов и предложена их классификация. Автором проанализировано и выяснено структуру государственных органов в сфере социальной защиты инвалидов, их место и роль в проведении государственной политики в отношении инвалидов.

Ключевые слова: социальная защита инвалидов, субъекты социальной защиты инвалидов, высший орган исполнительной власти, центральные органы исполнительной власти, местные органы исполнительной власти.

Summary

The theoretical research of the circle of subjects of the administrative legal adjusting of social defence of invalids is carried out and their classification is offered in the article. The structure of public organs is analysed and found out by the author in the field of social defence of invalids, their place and role in realization of public policy in relation to invalids.

Key words: social defence of invalids, subjects of social defence of invalids, higher organ of executive power, central organs of executive power, local organs of executive power.

Отримано 16.06.2010

I. В. СПІВАК

Ірина Вікторівна Співак, ст. викладач Національного технічного університету України «КПІ»

МИТНИЙ РЕЖИМ ТРАНЗИТУ

Зростання обсягів транснаціональних перевезень, зумовлене посиленням інтеграційних процесів, та дефіцит енергоресурсів є важливими ознаками сучасного етапу розвитку світової економіки. З огляду на це, джерела енергоресурсів і транспортні коридори перетворюються на один з найважливіших чинників сучасної геополітики. Оскільки в епоху глобалізації пріоритетним для будь-якої держави є створення ефективної системи захисту своїх національних інтересів, а стратегічний потенціал держави значною мірою залежить від транзитного потенціалу, то держави, які контролюють джерела енергоресурсів і транзитні маршрути їх транспортування, володіють дієвим інструментом впливу в своєму регіоні.

Вигідне географічне положення України на шляху основних транзитних потоків між Європою та Азією, наявність незамерзаючих чорноморських портів, функціонування на її території чотирьох міжнародних коридорів – складових єдиної транспортної системи TRACECA створюють реальні умови для комбінованої схеми перевезення вантажів найкоротшим шляхом у напрямку басейнів Балтійського, Чорного та Каспійського морів¹ та зумовлюють домінування України як країни-транзитера енергоносіїв. Транзит нафти та нафтопродуктів сприяє інтеграції до економічного простору країн Європи, є важливим чинником зміцнення сувернітету нашої держави.

Важливим для розвитку торгівельних відносин з країнами ЄС, як одного з найважливіших напрямів зовнішньоекономічної діяльності України², є здійснення заходів щодо сприяння торгівлі, зокрема, взаємної свободи транзиту через свою територію товарів, які походять з митної території другої сторони³.

Транзит (від лат. TRANSITUS – проходження) являє собою перевезення товарів з однієї країни в іншу через проміжну країну⁴.

Статут про свободу транзиту, що є додатком до Барселонської Конвенції 1921 р., визначає транзит таким чином: «... товари, а також судна... та інші транспортні засоби вважаються такими, що знаходяться в транзиті через територію... однієї з Договірних Держав, коли перетинання такої території є лише однією частиною повного шляху, який розпочинається та закінчується за межами кордону держави, через територію якої здійснюється транзит⁵.

Частина 1 статті V «Свобода транзиту» Генеральної Угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ) містить таке визначення транзиту: «Товари..., а також судна та інші транспортні засоби вважаються такими, що знаходяться в транзиті через територію Договірної сторони, коли перевезення через таку територію, за наявності чи відсутності перевантаження, складування, подрібнення партій чи зміни виду транспорту, є лише частиною повного маршруту, що розпочинається та закінчується за межами кордону Договірної сторони, через територію якої здійснюється рух вантажу. Рух такого характеру визначається в цій статті як «транзитні перевезення»⁶. Зазначене визначення є майже ідентичним тому, що подається в Барселонській конвенції (з тим уточненням, що перевантаження не впливає на визначення руху як транзиту).

Пункт 2 ст. 15 Митного кодексу України (далі – МКУ) 1991 р. визначав транзит як переміщення товарів та інших предметів під митним контролем через територію України між двома або в межах одного пункту на митному кордоні України⁷.

Наведена дефініція мала низку суттєвих недоліків.

– По-перше, не конкретизовано, що переміщення товарів і предметів здійснюється саме митною територією. Таке уточнення є істотним, оскільки, на відміну від державної території, як просторової межі, в якій держава існує і діє як політична організація влади⁸, митною вважається та територія, на якій повністю застосовується митне законодавство держави, хоч деякі частини національної території (вільні зони та інші) можуть виключатись з митної території України⁹. Крім того, відповідно до ст. 33 Конвенції ООН з морського права 1982 р., у прилеглій митній зоні, тобто вже на міжнародній території, прибережна держава може здійснювати контроль, необхідний для запобігання порушення митного законодавства в межах її території або територіального моря¹⁰.

– По-друге, із зазначеного випливає, що транзитом є переміщення між митними органами, розташованими виключно на митному кордоні, хоча нормами національного законодавства було визначено переміщення товарів під митним контролем між митницями в межах митної території України як внутрішній транзит¹¹.

– По-третє, не знайшло свого відображення правило, що забороняє будь-яке використання товарів, що переміщаються транзитом, на митній території України.

– По-четверте, не знайшло свого відображення положення про звільнення від сплати мит та податків (відповідно до п. 1 ст. 127 Конвенції ООН з морського права 1982 р. транзитний рух не підлягає окладанню митом і податками).

У МКУ 2002 р. багато недоліків попереднього Кодексу було враховано (в тому числі визначено «транзит» як митний режим), хоча й він не позбавлений вад. Так, стаття 1 МКУ 2002 р. не містить ні визначення поняття «переміщення через митний кордон України», ні поняття «переміщення через митний кордон України товарів», не зважаючи на те, що всі митні процедури (відповідно до п. 19 цієї статті) нерозривно пов’язані з переміщенням товарів через митний кордон України, а порядок переміщення через митний кордон України товарів є (відповідно до ст. 3 МКУ 2002 р.) одним з найважливіших елементів митної справи – складової зовнішньоекономічної діяльності України¹².

Основа всього митно-правового поняттійного апарату вміщується, як слушно зазначив С. В. Халіпов¹³, у словосполученні, яке часто зустрічається в Митному кодексі РФ: «переміщення товарів через митний кордон Російської Федерації».

У той же час, ст. 1 Закону України «Про порядок перевезення (пересилання) в Україну, митне оформлення й оподаткування особистих речей, товарів і транспортних засобів, що ввозяться (пересилаються) громадянами на митну територію України» загальне поняття «переміщення через митний кордон України» визначається як «ввезення на митну територію, вивезення з цієї території або транзитом через територію України громадянами предметів¹⁴, що є подібним до визначення, поданого в п. 3 ст. 15 МКУ 1991 р.: «ввезення на митну територію, вивезення з цієї території або транзит через територію України товарів та інших предметів у будь-який спосіб, включаючи використання з цією метою трубопровідного транспорту та ліній електропередач¹⁵.

Пункт 7 ст. 11 МК РФ 2003 р. визначає переміщення через митний контроль товарів та/або транспортних засобів як здійснення дій із ввезення на митну територію України або із вивезення з цієї території товарів та/або транспортних засобів у будь-який спосіб¹⁶.

Це визначення є майже ідентичним зазначеному в п. 5 ст. 18 МК РФ 1993 р.: здійснення дій із ввезення на митну територію країни або із вивезення з цієї території товарів і транспортних засобів у будь-який спосіб, включаючи використання трубопровідного транспорту та ліній електропередач¹⁷.

Визначивши поняття «переміщення через митний кордон товарів», російський законодавець пішов далі, визначивши в п. 8,9 ст. 11 МК РФ поняття «ввезення товарів та/або транспортних засобів на митну тे-

риторію РФ» (мовою оригіналу як «фактическое пересечение товарами и/или транспортными средствами таможенной границы и все последующие предусмотренные настоящим Кодексом действия с товарами и/или транспортными средствами до их выпуска таможенными органами» і, відповідно, «вивезення товарів і/або транспортних засобів з митної території РФ», зміст якого розкривається вже через інші дії: «подача таможенной декларации или совершение ... иных действий, непосредственно направленных на вывоз товаров и/или транспортных средств, а так же все последующие, предусмотренные настоящим Кодексом действия с товарами и/или транспортными средствами до фактического пересечения ими таможенной границы¹⁸, тобто не завжди переміщення означає фактичний перетин митного кордону. Російською, як і українською, «переміщення» означає «передвинуть с одного места на другое, изменить местоположение чего-либо»^{19,20}, а «пересечение» (українською «перетин») означає «перейти, переехать что-либо поперек»²¹ (українською «рухатись у поперечному напрямку»²²), а, отже, «фактичний перетин» митного кордону, як відображення факту подолання межі митної території в певний момент, є важливою складовою «переміщення».

Слід зазначити, що український законодавець, наслідуючи положення МК РФ, дав у ст. 15 МКУ визначення поняття «ввезення в Україну та вивезення з України», використавши для цього (мабуть, через неправильний переклад з російської) поняття «фактичне переміщення», замість поняття «фактичний перетин», та не визначив пов'язані з ним дії, що призвело до неоднозначного розуміння поняття «переміщення через митний кордон України». Це є неприпустимим, оскільки саме чітке, логічно побудоване формулювання норми сприяє її правильному розумінню, узгодженості з іншими нормами і, нарешті, позитивно впливає на право-застосовчу діяльність.

Вбачається, що подане в п. 3 ст. 15 МКУ 1991 р. визначення поняття «переміщення через митний кордон України» є найбільш вдалим серед наведених вище (хоч і не позбавленим недоліків), оскільки саме сукупність елементів «ввезення», «вивезення», а також «транзит» – перевезення вантажів з одного пункту в інший через проміжкові пункти²³ (тобто змінення вантажами свого місце знаходження) всеосяжно розкриває зміст змінення місцезнаходження переміщуваних товарів і транспортних засобів.

З огляду на зазначене, було б доцільним доповнити статтю 1МКУ 2002 р. пунктом, яким би поняття «переміщення через митний кордон України» визначалося як «сукупність дій, пов'язаних із ввезенням на митну територію України, вивезенням з цієї території або транзитом через митну територію України товарів у будь-який спосіб».

Аргументами, що свідчать на користь виключення слів «і транспортних засобів» із зазначеної дефініції, є:

– по-перше, поняття «товари»(від уйгурського tavar – «майно»²⁴) в міжнародній торгівлі, відповідно до п.2 Типового закону ЮНСІТРАЛ про закупки товарів (робіт) і послуг, трактується як предмети будь-якого виду, в тому числі сировина, вироби, обладнання і предмети в твердому, рідкому і газоподібному стані, а також електроенергія, що є об'єктом ринкових відносин, що узгоджується з класичним визначенням у прецедентному праві Суду Європейського Співтовариства (ні в Митному кодексі ЄС 1992р.²⁵, ні в митному кодексі ЄС 2008 р.²⁶ визначення поняття «товари» не подано): « все, що вимірюється у грошовій вартості та є об'єктом комерційних операцій»²⁷.

– по-друге, відповідно до п. «с» ст. 1 Конвенції МДП 1975 р. та пп. «а», «в» ст. 1 Додатку «С» до Стамбульської Конвенції транспортними засобами вважаються будь-які засоби авіаційного, водного, залізничного, автомобільного транспорту (в т.ч. причепи, напівпричепи, контейнери, поєднання транспортних засобів), що використовуються виключно для перевезення пасажирів та/або товарів^{28,29}, а, отже, лише зазначені транспортні засоби не включаються до сукупності елементів, що визначають поняття «товари».

З огляду на те, що формування інституту транзиту викликано об'єктивними потребами міжнародної торгівлі, а безпосереднім об'єктом державного регулювання зовнішньоторгівельної діяльності транспортні засоби, як правило, не являються, положення митного законодавства, зокрема Митного кодексу України, стосовно режиму транзиту мають стосуватись лише товарів. Мабуть, саме цим шляхом пішов законодавець Республіки Казахстан та Придністровської Молдовської Республіки, передбачивши в МК Республіки Казахстан главу 27 «Транзит товарів» і, відповідно, в МК ПМР – главу 6 «Транзит товарів»^{30,31}.

Переміщення через митний кордон України характеризується здійсненням відповідних дій (фактичний перетин митного кордону, подача митної декларації та ін.) у певному правовому режимі.

Правовим режимом операцій з переміщення, зокрема транзиту, вважається врегульований нормами чинного законодавства порядок здійснення митних процедур, щодо товарів (при їх пересуванні через митний кордон України) з використанням певних видів транспорту та застосуванням відповідних способів та відносно меж конкретної території³².

Правовий режим являє собою особливий порядок регулювання, який виявляється в комплексі правових засобів, що характеризують поєднання взаємодіючих між собою дозволів і заборон, а також позитивних зобов'язань, які створюють особливу спрямованість регулювання (зокрема, переміщення товарів через митний кордон).

Порядок переміщення товарів являє собою комплекс відповідних правил щодо переміщення товарів через митний кордон України та її митною територією, а послідовність застосування цих правил повністю залежить від напрямку переміщення товарів (ввезення, вивезення або транзит).

Правовий режим переміщення через митний кордон України товарів і транспортних засобів слід відрізняти від митного режиму, який, відповідно до п. 16 ст. 1 МКУ, є сукупністю норм, встановлених зако-

нами України з питань митної справи, що залежно від заявленої мети переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України, визначають порядок такого переміщення та обсяг здійснюваних при цьому митних процедур.

Правовий режим переміщення через митний кордон України товарів і транспортних засобів і митний режим співвідносяться як «загальне» і «спеціальне».

Взаємодія носіїв правових режимів (серед яких є і адміністративна діяльність), а також універсальність правових засобів, які використовуються режимами, призводять до того, що у межах загального митного режиму діють спеціальні митні режими щодо використання та розпорядження переміщуваними через митний кордон товарами і транспортними засобами³³.

Спеціальний митний режим встановлює: порядок переміщення товарів через митний кордон – комплекс положень, що містять певні обмеження, заборони; вимоги щодо здійснюваних митних операцій; умови перебування товарів на митній території та за її межами; права і обов'язки користувача відповідного митного режиму. З огляду на це, видається, що визначення в п. 1.36. ст. 8 МК Республіки Білорусь поняття митного режиму як сукупності положень, що визначають для митних цілей вимоги, умови та межі прав водіяння та розпорядження товарами на митній території або за її межами³⁴, є більш точним. Як сукупність встановлених Кодексом норм, що визначають для митних цілей вимоги та умови використання та (або) розпорядження товарами на митній території союзу або за її межами, визначено п. 28 ст. 4 МК Митного союзу ЄврАзЕС також поняття «митна процедура» (в МК Митного союзу, як і в законодавстві ЄС поняття «митна процедура» відповідає визначеному в МКУ та МК РФ поняттю «митний режим»)³⁵.

Будь-яке переміщення товарів через митний кордон України здійснюється згідно з правилами одного із передбачених ст. 185 МКУ митних режимів (в тому числі, транзиту).

Не розкриваючи поняття «транзит», ст. 155 МКУ 2002 р., поділяє його на два види: внутрішній (названий ще національним, оскільки його зміст становлять норми національного митного законодавства) і прохідний (так званий міжнародний транзит, регламентований положеннями таких міжнародних угод і Конвенцій, як Митна конвенція про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП від 1975 р., Основи митних законодавств держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав від 1985 р. та ін.).

Прохідний митний транзит – це переміщення товарів під митним контролем від одного пункту пропуску, розташованого на митному кордоні України, – пункту ввезення на митну територію України – до іншого пункту пропуску, розташованого на митному кордоні України, – пункту вивезення за межі митної території України.

Внутрішнім митним транзитом вважається переміщення товарів під митним контролем:

- 1) від пункту пропуску, розташованого на митному кордоні України, – пункту ввезення на митну територію України – до митного органу, розташованого на митній території України;
- 2) від митного органу, розташованого на митній території України до пункту вивезення за межі митної території України;
- 3) від одного митного органу, розташованого на митній території України, до іншого митного органу, розташованого на митній території України.

Отже, внутрішній транзит має місце, коли процедура транзиту застосовується в межах території однієї країни (пункт відправлення та пункт призначення знаходяться на одній і тій же території), а прохідний митний транзит – коли товари перетинають один кордон або більше.

Основною митною транзитною процедурою є національна процедура. Доповнюючи її, міжнародні документи з питань міжнародного тразиту регулюють процедури, за допомогою яких вантажі можуть перетинати декілька країн в умовах мінімізації митного контролю протягом всього маршруту. Цей принцип покладено в основу прохідного перевезення. Так, згідно із ст. V Нью-Йоркської транзитної конвенції процедура митного транзиту не може перериватись і має охоплювати весь маршрут транспортування, тобто має застосовуватись на основі прохідного перевезення вантажів між країнами, у тому числі із використанням різних видів транспорту та під відповідальністю різних перевізників³⁶.

Законом України «Про транзит вантажів» визначено транзит вантажів як перевезення транспортними засобами транзитних вантажів під митним контролем через територію України між двома пунктами або в межах одного пункту пропуску через державний кордон України³⁷.

У Законі України «Про нафту і газ» під «транзитом нафти та продуктів її переробки трубопроводами» розуміється «переміщення ... магістральними трубопроводами територією України між прикордонними пунктами приймання та здавання або на перевалювальні комплекси нафти ... та продуктів її переробки, що надійшли з території інших держав і призначенні для споживачів за межами України, а також переміщення по магістральних трубопроводах нафти та продуктів її переробки, пов'язане з наданням послуг із тимчасового їх зберігання або переробки на території України з подальшим переміщенням за її межі³⁸.

Отже, у національному законодавстві України подається визначення саме прохідного транзиту, що відповідає міжнародно-правовій практиці, оскільки міжнародні договори, які регулюють питання транзиту, оперують аналогічним визначенням. Переміщення товарів під митним контролем між митними органами, визначене як прохідний транзит, здійснюється саме з товарами, які оформлені у митний режим транзиту (внутрішній транзит не є митним режимом).

Розвитку і спрощенню міжнародних перевезень сприяє застосування митного режиму «транзит».

Статтею 200 МКУ «транзит» визначається як митний режим, відповідно до якого товари і транспортні засоби переміщуються під митним контролем між двома митними органами або в межах зони діяльності одного митного органу без будь-якого використання таких товарів і транспортних засобів на митній території України.

Зазначене свідчить про те, що при визначенні транзиту як митного режиму законодавцем були враховані лише деякі недоліки визначення, що містилось в п. 2 ст. 15 МКУ 1991 р.

На жаль, у визначеному ст. 200 МКУ понятті «транзит» (на відміну від передбачених ст. 167 МК РФ³⁹, ст. 212 МК Республіки Казахстан⁴⁰ та ст. 144 МК ЄС⁴¹ дефініцій) залишилось «переміщення товарів і транспортних засобів» та відсутнє положення щодо звільнення переміщуваних транзитом товарів від сплати мит та податків і незастосування заходів нетарифного регулювання, що не відповідає стандартам Спеціального додатку «Є» Кіотської конвенції⁴².

З огляду на зазначене, вбачається за доцільне внести зміни до ст. 200 МКУ і викласти поняття «транзит» як митний режим, відповідно до якого товари переміщуються під митним контролем між двома митними органами або в межах зони діяльності одного митного органу без будь-якого використання таких товарів на митній території України та зі звільненням від сплати мит та податків, а також без застосування заходів нетарифного регулювання.

¹ Коцан Н. Н. Територіальна організація митної діяльності в Україні: Монографія. – Луцьк: РВВ «Вежа», 2005. – 384 с. – С. 318.

² Стратегія інтеграції та співробітництва до ЄС: Указ президента України від 11 червня 1998 р. № 615/98 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 24. – С. 870.

³ Угода про партнерство та співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами. Повний текст угоди, підписаний між Європейським Союзом та Україною в Люксембурзі 16 червня 1994 р. Делегація Європейської Комісії в Україні. – К., 1994.

⁴ Словарь иностранных слов / Под общ. ред. И. В. Лёхина, С. М. Лешиной, Ф. Н. Петрова). – М., 1967. – 696 с. – С. 856.

⁵ Сборник действующих договоров и соглашений СССР с иностранными государствами. – М., 1954. – Вып. IX. – С. 100-105.

⁶ Генеральное Соглашение по тарифам и торговле. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://zakon.rada.gov.ua/cabinet/Laws/main.cginreg=995-264, str.1>.

⁷ Митний кодекс України від 12.12.1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 16. – Ст. 203.

⁸ Тодоров И. Я., Субботин В. Н., Филонов А. В. Международное публичное право: Учебное пособие. – К.: Знання, 2005. – 414 с. – С. 100.

⁹ Customs areas ad the World/Dep. Ad Ekon. And Social Affairs, United Nations. – N.Y., 1989. – Statist. PaP., Ser. MN 30/Rev.2. – P. 1.3.

¹⁰ Конвенция ООН по морскому праву от. 10.12.82 г./ Конституция для океанов (UNCLOS 82): Учебно-методическое пособие / Сост. Е. В. Дадин, С. А. Кузнецова / Под ред. С. В. Кивалова // Библиотека ж-ла «Торговое мореплавание». – 1998. – № 3/11.

¹¹ Про деякі питання введення другого етапу системи контролю за доставкою вантажів: Лист ДМСУ від 30.12.1999 р. № 09/1-4182 ЄП // Митна газета. – 2000. – № 3. – С. 2.

¹² Митний кодекс України від 11.07.2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 38-39. – Ст. 288.

¹³ Халипов С.В. Таможенное право (Таможенное регулирование внешнеэкономической деятельности). – М., 2001. – С. 30.

¹⁴ «Про порядок ввезення (пересилання) в Україну, митне оформлення й оподаткування особистих речей, товарів і транспортних засобів, що ввозяться (пересилуються) громадянами на митну територію України»: Закон України від 13.09.2001 р. № 2681-III//Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 1. – Ст. 2.

¹⁵ Митний кодекс України від 12.12.1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 16. – Ст. 203.

¹⁶ ТК РФ от 28.05.2003 / № 61 – ФЗ // Сборник Законов РФ. – 2003. – № 22. – Ст. 2066.

¹⁷ Таможенный кодекс РФ // Ведомости съезда народных депутатов и Верховного Совета РФ. – 1993. – № 31. – Ст. 1224.

¹⁸ МК РФ Ст. 28.05.2003 г. № 61 – ФЗ // Сборник Законов РФ. – 2003. – № 22. – Ст. 2066.

¹⁹ Словарь русского языка: В 4-х томах / АНССР, институт русского языка / Под ред. А. П. Евгеньевой. – Т. 3. – издание третье, стереотипное. – М.: «Русский язык», 1987. – 752 с. – С. 78.

²⁰ Великий тлумачний словник української мови / За ред. В. Т. Бусел. – Київ – Ірпінь: ВТФ «Перун», 2001. – 1440 с. – С. 734.

²¹ Словарь русского языка: В 4-х томах / АНССР, институт русского языка / Под ред. А. П. Евгеньевой. – Т. 3. – издание третье, стереотипное. – М.: «Русский язык», 1987 – 752 с. – С. 94.

²² Великий тлумачний словник української мови / За ред. В. Т. Бусел. – Київ – Ірпінь: ВТФ «Перун», 2001. – 1440 с. – С. 748.

²³ Королёв М. И. Словарь-справочник: экономика, риски, защита – М.: «Анкил», 2007. – 832 с. – С. 701.

²⁴ Фасмер М. Этимологический словарь русского языка: В 4-х т. Т. 4 / Пер. с нем. и доп. О. Н. Тирабачева. – 2-е изд., стереотипно. – М.: Прогресс, 1987. – 864 с. – С. 67.

²⁵ The Customs code od the European Communities ad Oct. 12. 1992 // Oddicial Iournal od the European Communities. – 1992. – Vol. 35. – 19 Oct. – P. 1-50.

²⁶ Regulation (EC) №450/2008 of the European Pavliament and of the Council of 23 April 2008 Laxing down the Communeti Customs Code (Modernaed Customs Code)//Official Iournal of the European Union L 145/1 від 04.06.2008.

Проблеми державного управління та адміністративне право

- 27 Каткін С. Ю. Введення в право Європейського Союза. – М., 2006. – С. 273.
- 28 ФСМФП Таможенная Конвенция о международной перевозке грузов с применением книжки МДП (Конвенция МДП). – М., 1993.
- 29 Стамбульская конвенция о временном ввозе от 1993 г. // офіційний журнал ЄС, № L 130, 1993. – С. 3.
- 30 Таможенный кодекс Республики Казахстан: File://C:/Documents and Settings. 15.07.2009.
- 31 Таможенный кодекс Приднестровской Молдовской Республики: Нормативное издание. – Тирасполь, 2006. – 477 с.
- 32 Митне право України: Навч. посібник / За заг. ред. В. В. Ченцова. – К.: Істина, 2007. – 328 с. – С. 93.
- 33 Бахрах Д. М., Росинський Б. В. Адміністративне право: Підручник / Д. М. Бахрах, Б. В. Росинський, Ю. М. Старилов. – 3-є вид. пер. та доп. – М.: Норма, 2007. – 816 с. – С. 481.
- 34 Таможенный кодекс Республики Беларусь. Официальное издание. – Минск: Национальный центр правовой информации Республики Беларусь, 2007. – 277 с.
- 35 Таможенный кодекс Таможенного союза (Евразийского экономического сообщества) от 2009 г. – [электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.vch.ru>.
- 36 Конвенція про транзитну торгівлю внутрішньоконтинентальних країн 1965 р. // Серія договорів ООН. Т. 597.
- 37 Про транзит вантажів: Закон України, 20 жовтня 1999 року, № 1172 – XIV. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/Laws/main?nreg=1172-14>.
- 38 Про нафту і газ: Закон України, 21 липня 2001 року, № 2665 – III. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/Laws/main?nreg=2665-14>
- 39 Таможенный кодекс РФ//Ведомости съезда народных депутатов и Верховного Совета РФ. – 1993. – № 31. – Ст. 1224.
- 40 Таможенный кодекс Республики Казахстан: File://C:/Documents and Settings. 15.07.2009.
- 41 Митний кодекс Євросоюзу від 23 квітня 2008 р. // Official Jurnal of the European Communities. – 2008.
- 42 ТК РФ с постатейными материалами Международной конвенции об упрощении и гармонизации таможенных процедур в редакции Протокола 1999 г. / Под. ред. Л. А. Лозбенко. – М.: Норма, 2004. – С. 524.

Резюме

На основі аналізу національного законодавства України, МК РФ, МК Республіки Білорусь, МК Республіки Казахстан, МК ЄС від 2008 р. та Міжнародних конвенцій визначені недоліки поняття «митний режим транзиту», передбаченого ст. 200 Митного кодексу України, та запропоновано нове визначення митного режиму «транзит».

Ключові слова: митний режим, митна процедура, міжнародний транзит, внутрішній транзит, переміщення товарів.

Résumé

На основе анализа национального законодательства Украины, ТК РФ, ТК Республики Беларусь, ТК Республики Казахстан, ТК ЕС от 2008 г. и Международных конвенций определены недостатки понятия «таможенный режим транзита», предусмотренного ст. 200 Таможенного кодекса Украины, и предложено новое определение таможенного режима «транзит».

Ключевые слова: таможенный режим, таможенная процедура, международный транзит, внутренний транзит, перемещения товаров.

Summary

On the basis of analysis of national legislation of Ukraine, MK of RF, MK of Republic Byelorussia, MK of Republic Kazakhstan, MK of ES from 2008 and International conventions certain lacks of concept «custom mode of trunk-to-trunk», foreseen st., 200 the Custom code of Ukraine, and the new decision of the custom mode is offered «trunk-to-trunk».

Key words: custom mode, custom procedure, international trunk-to-trunk, internal trunk-to-trunk, moving of commodities.

Отримано 31.05.2010

B. V. ТИЛЬЧИК

**В'ячеслав В'ячеславович Тильчик, адв'юнкт
Національного університету державної податкової служби України**

ПОНЯТТЯ І СУТЬ ПОДАТКОВИХ СПОРІВ МІЖ ОРГАНAMI ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ ТА ПЛАТНИКАМИ ПОДАТКІВ

Між платниками податків (фізичними та юридичними особами), що прагнуть отримати максимальний прибуток як результат успішної господарської діяльності, з одного боку, та державою (її компетентними органами) – з іншого – формуються податкові відносини.

На думку Л. К. Воронової, податковим відносинам властиві особливості фінансових правовідносин та, як і всі фінансові, вони існують тільки у формі правовідносин¹. Такі правовідносини характеризуються не